

Betreft de nieuwe versie van AERIUS Calculator die gebruikt moet worden bij toestemmingverlening in het kader van de Wet natuurbescherming.

Wat de wijzigingen in het model AERIUS Calculator versie 2022 zijn ten opzichte van de huidige versie 2021 is echter niet bekend gemaakt. In de toelichting staat enkel dat de emissiefactoren, de achtergrondgegevens en de gegevens over stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden zijn geactualiseerd. Wat er is veranderd en wat de gevolgen voor de vergunningverlening zijn, is onbekend. Dat wordt pas bekend als het model en de factsheets, naar verwachting op 22 november, beschikbaar worden gesteld. Internetconsultatie is weinig zinvol als niet bekend is wat de mogelijke effecten zijn van actualisatie van het rekenmodel.

Hierbij willen wij vanuit de VLB toch input geven over de aandachtspunten rondom het rekenmodel Aerijs Calculator.

De vraag is of het rekenmodel AERIUS Calculator een geschikt instrument is voor vergunningverlening aan individuele projecten. Met het model wordt de stikstofdepositie van een bron tot op 0,01 mol/ha/jr nauwkeurig berekend. Dit is een schijnnaauwkeurigheid. Zowel de invoergegevens als de verspreidingsmodellen kennen een grote mate van onzekerheid. De gebruikte standaard-emissiefactoren kennen in werkelijkheid een grote spreiding. De berekende stikstofdepositie is sterk afhankelijk van de verspreidingsmodellen die gebruikt worden voor NOx en NH3. Het model is hooguit geschikt om een indruk te geven van de orde van grootte van de stikstofdepositie. Toch zien we in de praktijk dat door het bevoegd gezag steeds meer detailinformatie over de diverse stikstofbronnen binnen een project wordt gevraagd. Ook wordt er steeds andere informatie gevraagd door voortschrijdend inzicht en jurisprudentie. Doordat het gebruik van AERIUS Calculator in de Rnb is voorgeschreven bepaalt de uitkomst in de praktijk of een vergunning kan worden verleend of niet. Vergunningverleners zien geen ruimte voor een interpretatie van de uitkomsten, zelfs als een uitkomst niet logisch is.

Wij pleiten daarom voor een vereenvoudiging van de werkwijze bij vergunningverlening. Dat kan door vergunningen voor projecten te verlenen op basis van stikstofemissie in plaats van stikstofdepositie. Een ondernemer heeft direct invloed op de stikstofemissie van zijn activiteiten, maar niet op de -depositie. Vergunningverlening is dan niet meer afhankelijk van de steeds veranderende modellen en actualisatie van gegevens over achtergronddepositie en stikstofgevoelige natuur. Die informatie kan wel worden gebruikt voor monitoring en (generiek) beleid.

Wij pleiten er verder voor om extra aandacht te vragen voor de verspreiding van modellen waarop Aerijs zich baseert. En transparant te zijn (dus toelichting te geven) op de onzekerheid die in deze verspreiding modellen zit. Juist de verspreidingsmodellen zoals die nu voor NH3 uit veehouderij bedrijven wordt aangenomen staan ter discussie. En ook recente onderzoeken in Denemarken, Zwitserland en nu ook bij Uva Amsterdam laten zien dat ook van veehouderij bedrijven een belangrijk aandeel van de emissie naar hogere luchtlagen gaat ipv lokaal tot depositie leidt.